

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-05145/2020-ERU

V Praze dne 6. října 2020

Č. j. 05145-10/2020-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-05145/2020-ERU a zahájeném z moci úřední dne 29. června 2020 podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) ve spojení s ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE] narozený [REDAKCE] ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2019 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE] narozený [REDAKCE] trvale bytem [REDAKCE] (dále také „účastník řízení“), se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, kterého se dopustil úmyslně tím, že v rozporu s ust. § 28 odst. 3 energetického zákona provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že v odběrném místě [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] v přesně nezjištěné době v březnu 2019 připojil zásuvky na neměřené vedení z hlavní domovní skříně elektroměru na chodbě tak, že z hlavní pojistkové skříně před elektroměr nainstaloval dva vodiče jištěné pojistkami o hodnotě 3x 100 A, první – třífázově zapojený – kabel vedl do elektroměrového rozvaděče a druhý – jednofázově zapojený – vedl zdívkou k elektroměrové desce, v důsledku čehož umožnil v nemovitosti odebírat neměřenou elektřinu.

II. Podle ust. § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona a ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 36420.

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou

splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 36420.

IV. Podle ust. § 89 odst. 2 a 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému, společnosti **ČEZ Distribuce, a. s.**, se sídlem Děčín – Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 40502, IČO: 247 29 035 (dále též „poškozený“ nebo „společnost ČEZ Distribuce, a. s.“), **nárok na náhradu škody nepřiznává** a v souladu s ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozený **s tímto nárokem odkazuje na soud.**

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále také „Úřad“ nebo „správní orgán“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle § 18 energetického zákona bylo dne 30. dubna 2020 doručeno oznámení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, obvodního oddělení Střekov (dále také „Policie ČR“) sp. zn. [REDAKCE] společně se spisovým materiálem o přestupku, kterého se měl dopustit účastník řízení tím že v přesně nezjištěné době v březnu 2019 v odběrném místě [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] z hlavní pojistkové skříně před elektroměr nainstaloval dva vodiče jištěné pojistkami o hodnotě 3x 100 A, první – třífázově zapojený – kabel vedl do elektroměrového rozvaděče a druhý – jednofázově zapojený – vedl zdívkou k elektroměrové desce, v důsledku čehož umožnil v nemovitosti odebírat neměřenou elektřinu.

II. Průběh správního řízení

Správní orgán podle § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 46 správního řádu zahájil dne 29. června 2020 doručením oznámení o zahájení řízení č. j. 05145-3/2020-ERU účastníku řízení správní řízení. Zároveň byl účastník řízení vyrozuměn o možnosti nahlížet do spisu, o právu žádat o nařízení ústního jednání ve smyslu § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a o možnosti vyjádřit se k věci. Účastník řízení svého práva nevyužil.

O zahájení správního řízení správní orgán též v souladu s § 70 zákona o odpovědnosti za přestupky vyrozumívá osoby, kterým mohla být spácháním přestupku způsobena škoda, o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení, o čemž správní orgán vyrozuměl poškozeného přípisem č. j. 05145-4/2020-ERU ze dne 13. července 2020, který byl doručen dne 14. července 2020. Poškozený podáním ze dne 20. července 2020 č. j. 05145-5/2020-ERU (doručeným Úřadu téhož dne) uplatnil nárok na náhradu majetkové škody ve výši [REDAKCE].

Přípisem č. j. 05145-6/2020-ERU ze dne 25. srpna 2020 doručným účastníku řízení dne 28. srpna 2020 vyrozuměl správní orgán účastníka řízení o shromáždění podkladů pro vydání rozhodnutí a ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu poskytl účastníkovi řízení možnost vyjádřit se ke shromážděným podkladům pro vydání rozhodnutí, a to do patnácti dnů ode dne doručení předmětného vyrozumění. Účastník řízení svého práva nevyužil.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-05145/2020-

ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Zjištění a popis skutkového stavu

Ze spisového materiálu Policie ČR bylo zjištěno, že dne 17. prosince 2019 zaměstnanci společnosti NTL Forensics a.s., IČO: 277 71 831, provádějící kontroly pro poškozeného, oznámili podezření na neoprávněný odběr elektřiny v odběrném místě [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] neboť po nahlášení poruchy, zaměstnanci uvedené společnosti zjistili, že i po vypnutí pojistek do několika bytů a sklepních prostor dále proudí elektřina. Na místo se dostavil rovněž zaměstnanec společnosti ČEZ Distribuce, a. s., který uvedl, že nalezené připojení bylo provedeno úmyslně.

Policie ČR na místě zjistila, že hlavní rozvodná skříň se teprve instaluje, a proto je v době ohledání mimo provoz. Nad hlavní rozvodnou skříň se nacházelo několik černých elektrických kabelů, z nichž 6 i přesto, že v domě byla vypnuta elektřina, se stále nacházely pod napětím. Dále Policie ČR zjistila, že na domě se nachází hlavní pojistková skříň, z níž vedl kabel, který i po vypnutí elektřiny byl stále pod napětím. Vlastníkem nemovitosti je paní [REDAKCE] [REDAKCE] která má uzavřenou smlouvu na odběr elektřiny. Paní [REDAKCE] byla přítomna kontrole elektrické instalace v domě.

Policie ČR pořídila fotodokumentaci elektroinstalace a soupis elektrických spotřebičů v bytech.

Na místě bylo zjištěno, že z neměřené odbočky bylo napájeno osvětlení chodeb, sklepa, elektrická instalace bytu ve 3. poschodí, částečně i bytu v přízemí a možná i dalších prostor, které byly uzamčeny. Hlavní domovní vedení, na kterém bylo vytvořeno odbočení, bylo v hlavní domovní skříni odpojeno. Odstranění vedení ze zdi paní [REDAKCE] nepovolila. V domě v přízemí napravo od chodby se nacházel byt bez číselného označení (později zjištěno, že se jedná o byt č. 1). Jeho užitelka uvedla, že v bytě bydlí asi jeden měsíc a o neoprávněném připojení jí není nic známo. V bytě byly zjištěny dvě zásuvky a dva rozvaděče, ve kterých byl zjištěn neoprávněný odběr, tj. odběr mimo měřenou část elektrické instalace. Užitelka bytu tyto zásuvky v době šetření nepoužívala. Další byt bez číselného označení se nacházel ve druhém poschodí. V tomto bytě nebylo neoprávněné připojení zjištěno a užiteli bytu ani nebylo o takovém odběru nic známo. Ve třetím poschodí užitelka bytu uvedla, že v bytě (později zjištěno, že se jedná o byt č. 6) bydlí asi týden. Dělníci, kteří v domě provádějí stavební práce, jí sdělili, že má vždy vypnout pojistky, když nebude doma. Důvod takového opatření jí nevysvětlili. V celém tomto bytě, s výjimkou stropního osvětlení, byl zjištěn neoprávněný odběr.

Ve 2. poschodí domu se nacházel byt v rekonstrukci. Elektrické nářadí a přímotopy byly zapojeny do prodlužovacího kabelu, který vedl z přízemí. Ve sklepních prostorách domu se nacházely zásuvky, ve kterých byl zjištěn neoprávněný odběr elektřiny. Napříč sklepním prostorem byl veden elektrický kabel, neoprávněně připojený, který dále pokračoval do další místnosti, v níž byl rovněž zjištěn neoprávněný odběr.

Dělníci, provádějící práce v domě, při příchodu zaměstnanců ČEZ Distribuce, a. s., narychlo dům opustili. Během prací dělníků zaměstnanci společnosti ČEZ Distribuce, a. s., změřili průchod elektřiny o hodnotě 30 A. Po odchodu dělníků a vypnutí všech jimi

používaných spotřebičů klesl průchod elektřiny na 1,5 A. Tato hodnota byla naměřena na kabelu vedoucím z hlavní pojistkové skříně.

Vlastník nemovitosti, paní [REDAKCE] jak vyplývá ze spisu, v domě začala na jaře roku 2019 provádět rekonstrukci. Rekonstrukce provádí svépomocí, za pomoci známých a přátel. V době zjištění neoprávněného připojení byly v domě zrekonstruované 4 bytové jednotky, a to byt č. 1 (první byt v přízemí vpravo), byt č. 3 (první byt v 1. poschodí), byt č. 5 (ve 2. poschodí) a byt č. 6 (naproti bytu č. 5). Byt č. 1 užívá paní [REDAKCE] s rodinou. K tomuto bytu byl asi 14 dní před provedenou kontrolou společností CEZ Distribuce, a. s., instalován elektroměr. Byt č. 6 užívá paní [REDAKCE]. Revizní zpráva byla vystavena 26. listopadu 2019, ale elektroměr nebyl do dne kontroly instalován. K instalaci došlo až 13. ledna 2020. K elektroinstalaci všech bytů v domě, včetně neobydlených, byly vystaveny revizní zprávy. Hlavní přívodní kabel zůstal ve stavu, v jakém se nacházel v době, kdy paní [REDAKCE] dům koupila. V té době byl v domě jediný elektroměr nacházející se na chodbě a protože elektřina fungovala, nebyla prováděna revize společné elektroinstalace.

Jak vyplývá ze spisu, účastník řízení dne 3. února 2020 Policii ČR uvedl, že od června 2019 na žádost paní [REDAKCE] provádí elektrikářské práce v domě [REDAKCE] na adrese [REDAKCE]. Práce prováděl bez smlouvy, jen za symbolickou odměnu. Když začal provádět práce v domě, v přízemí napravo od vchodových dveří se nacházel stavební rozvaděč s elektroměrem. Na elektroměru se nacházely dvě zásuvky na 250 V. Tyto zásuvky používali pracovníci při rekonstrukci bytů v domě. Jedna zásuvka byla umístěna také ve sklepě, ale byla napájena z okruhu společných prostor. Elektroměr byl funkční. Zda se v domě nacházel ještě jiný elektroměr, není účastníku řízení známo. Elektroinstalace v domě byla ve špatném stavu. Paní [REDAKCE] koupila novou elektroměrovou skříň. Ta se nacházela v přízemí a byla asi na sedm elektroměrů. Když začal účastník řízení provádět práce, nevěděl, že je něco špatně zapojeno a že existuje neměřená odbočka. První den připojil fázový vodič v přízemí nad elektroměrovou skříň. Vodič byl odizolován a původně odpojený. Po připojení se rozsvítilo osvětlení chodby, čímž účastník řízení považoval závadu za odstraněnou. Poté byl v domě ještě asi šestkrát, kdy instaloval přívodní vedení do jednotlivých bytů. Účastník řízení uvedl, že je vyučený elektrikář a elektrotechnik, ale více než 25 let v oboru nepracuje. Dne 19. února 2020 pak účastník řízení uvedl, že v polovině března 2019 byl paní [REDAKCE] požádán o výpomoc při montáži sádkokartonů. Celý dům byl však vlhký a bylo potřeba vlhkost odstranit, proto účastník řízení žádal paní [REDAKCE] o zajištění nějakého způsobu vytápění a navrhl k elektroměru na chodbě v přízemí připojit elektrické přímotopy, což paní [REDAKCE] z důvodu vysokých nákladů odmítla. Účastník řízení se proto rozhodl bez jejího vědomí připojit zásuvky v bytě č. 1 na neměřený obvod. Bytem č. 1 procházel přívod z hlavní domovní skříně elektroměru na chodbě. Na tento okruh, před elektroměr, účastník řízení napojil zásuvky v obývacím pokoji. Po skončení prací v bytě č. 1 účastník řízení zapomněl přepojit zásuvky na měřený okruh. Ve stejné době účastník řízení vyvedl neměřený (odizolovaný a původně odpojený) kabel nad elektroměrovou skříň na chodbě. V červnu 2019 účastník řízení zapojil neměřený fázový vodič na elektrickou instalaci společných prostor (chodba, sklep, kotelna). Začátkem listopadu 2019 paní [REDAKCE] účastníka řízení informovala o tom, že zaměstnanci společnosti CEZ Distribuce, a. s., přijdou připojit elektroměr k bytu č. 6. Účastník řízení zjistil, že přívodní kabel z elektroměrové skříně, která se nachází v přízemí domu, je k bytové rozvodnici, která se nachází v bytě č. 6, někde přerušena. Z tohoto důvodu byt provizorně připojil na neměřené vedení společných prostor, čímž došlo k neoprávněnému připojení bytu č. 6. Tímto zásahem chtěl účastník řízení získat čas k vyřešení závady. Účastník řízení dále prohlásil, že veškerá neoprávněná připojení v domě provedl on sám, nikoho o tom neinformoval.

Poškozený dne 20. července 2020 uplatnil nárok na náhradu škody ve výši [REDAKCE], z toho náhradu za neoprávněně odebranou elektřinu ve výši [REDAKCE] jako náklady na přerušení (zamezení) neoprávněného odběru včetně daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) ve výši 21 %. Správní orgán poznamenává, že celkový součet uplatněné náhrady škody poškozeným vychází na částku [REDAKCE].

Dne 7. září 2020 pak poškozený zaslal správnímu orgánu své vyjádření k věci, v němž uvedl, že v Zákaznickém informačním systému neneviduje žádný požadavek na udělení souhlasu se zásahem do odběrného elektrického zařízení vztahující se k odběrnému místu [REDAKCE] na adrese [REDAKCE].

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Zákon o odpovědnosti za přestupky upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Podle § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.

S ohledem na výše uvedené správní orgán uvádí, že ustanovení § 28 odst. 3 energetického zákona a navazující přestupek dle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona a maximální výše pokuty, kterou lze za předmětný přestupek dle § 90 odst. 4 energetického zákona uložit, nebyly v rozhodném období, tj. od doby spáchání přestupku do současnosti způsobem dopadajícím na projednávaný skutek novelizovány, tzn., že skutková podstata projednávaného přestupku a obsahové znění předmětných ustanovení včetně zákonem stanovené maximální výše možné sankce (pokuty), zůstaly dle příslušných ustanovení energetického zákona zachována (totožné).

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za posuzované skutky (přestupky) a uložení správního trestu je tedy s ohledem na výše uvedené rozhodnou právní úpravou zákon o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a energetický zákon.

IV. II. Obecný právní rámec

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s ust. § 28 odst. 3 nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s ust. § 71 odst. 11.

Energetický zákon v ust. § 28 odst. 3 stanoví, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina, nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy. Tím, že účastník řízení v odběrném místě [redacted] na adrese [redacted] v přesně nezjištěné době v březnu 2019 provedl bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, porušil obecný zákaz obsažený v ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

Přestupek, kterého se účastník řízení dopustil, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona.

IV. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je jedním ze znaků přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona provedení zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy v rozporu s § 28 odst. 3 energetického zákona, tzn. nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření účastníka řízení a z vyjádření poškozeného v dané věci je nesporné, že účastník řízení si před provedením zásahů na odběrném elektrickém zařízení nevyžádal souhlas provozovatele distribuční soustavy.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení porušil zákaz stanovený v § 28 odst. 3 energetického zákona, tj. bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy zasahovat do odběrných elektrických zařízení, kterými prochází neměřená elektřina, čímž účastník řízení naplnil formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formálních znaků přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, dle kterého platí, že přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům, neboť aktivním jednáním účastníka řízení v projednávaném případě došlo k neoprávněným zásahům na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy, a to s výše uvedenými následky. V jednání účastníka řízení lze tudíž shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu elektrizační soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím obecného zákazu, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina (před měřicím zařízením), nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele

přenosové nebo provozovatele distribuční soustavy podle ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 28 odst. 3 energetického zákona a byla naplněna formální i materiální znaky přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Dle ust. § 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

Dle ust. § 15 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchán úmyslně, jestliže pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem [písm. a) téhož ustanovení], nebo věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn [písm. b) téhož ustanovení].

Účastník řízení se ke svému protiprávnímu jednání doznal a doznal též, že připojení provedl za účelem odběru elektřiny. Správní orgán nemohl dospět k jinému závěru, než že účastník řízení spáchal přestupek ve smyslu § 15 odst. 2 písm. a) v přímém úmyslu, neboť ze zjištěných skutečností a okolností daného případu vyplývá, že svým jednáním chtěl porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem tím spíše, že mu bylo známo, že odběr elektrického proudu bez uzavřené smlouvy a bez měření je nezákonný (nepřípustný).

S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za úmyslné spáchání přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 28 odst. 3 energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (a) napomenutí, (b) pokuty, (c) zákazu činnosti, (d) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (e) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Úřad v rámci výkonu dozoru nad dodržováním energetického zákona ve smyslu ust. § 18 odst. 1 písm. a) energetického zákona (jakožto zvláštního zákona ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přestupky), ukládá na základě zjištění porušení energetického zákona dle ust. § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona pokuty a dle ust. § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona opatření k nápravě, jejichž účelem je odstranění protiprávního stavu.

V projednávaném případě nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti

přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Správní orgán s ohledem na zjištěné skutečnosti a shora uvedené okolnosti daného případu rozhodl o uložení správního trestu ve smyslu ust. § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona ve formě pokuty. Uložení správního trestu ve formě pokuty považuje správní orgán v projednávaném případě za zákonné, vhodné a účelné, přičemž tento správní trest zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu ve shodných nebo obdobných případech.

Podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona lze za přešupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až y) nebo odstavci 2 písm. c) nebo odstavci 3 uložit pokutu až do výše 100 000 Kč.

Při ukládání správního trestu (pokuty) správní orgán zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, k významu a rozsahu následku přestupku a k druhu a míře zavinění. V neposlední řadě správní orgán přihlédl též k osobě pachatele, tj. účastníka řízení.

Správní orgán při stanovení výše uložené pokuty zohlednil přitěžující a polehčující okolnosti tak, jak je uvedeno níže.

Co se týče povahy a závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání účastníka řízení porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům.

Správní orgán se dále zabýval druhem a mírou zavinění, kdy obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu řízení vyšlo najevo, že účastník řízení provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení úmyslně, aby mohl v odběrném místě odebírat neměřenou elektřinu. Správní orgán přihlédl při určení výše pokuty k této okolnosti jako okolnosti přitěžující.

Při posuzování významu a rozsahu následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy zájem společnosti na bezporuchovém provozu energetických zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Přitom dospěl správní orgán k závěru, že účastník řízení se dopustil svým aktivním jednáním porušení objektu, což správní orgán vyhodnotil jako okolnost přitěžující.

Co se týče osoby pachatele, tj. účastníka řízení, správní orgán posuzoval postoj účastníka řízení ke spáchanému přestupku. Účastník řízení na objasnění přestupku spolupracoval a ke svému jednání se přiznal. Tuto okolnost správní orgán hodnotí jako polehčující.

S ohledem na doznání účastníka řízení správní orgán považuje datum zásahu na odběrném elektrickém zařízení provedeného účastníkem řízení, tj. březen 2019 za dobu, kdy došlo k jednání účastníka řízení naplňujícího znaky přestupku.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno dle § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení – obviněnými z přestupku, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Správní orgán uvádí, že nemá povědomí o tom, že by s účastníkem řízení bylo kdy vedeno jiné správní (přestupkové) řízení z důvodu porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říci, že se účastník řízení dopustil porušení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Účastník řízení nevyužil svého práva a nedoložil své aktuální majetkové poměry. Případný nedostatek majetku nemůže být sám o sobě důvodem, na jehož základě se pachatel může zbavit odpovědnosti za spáchaný přestupek za své protiprávní jednání. Na druhé straně však ukládaná sankce nesmí být pro pachatele likvidační. Pokuta uložená ve výši 10 % maximální možné částky je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náhrada škody

Poškozený uplatnil v souladu s § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky u správního orgánu nárok na náhradu škody v celkové výši [REDAKCE], kterou vyčíslil v souladu s Metodikou Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava podle elektrospotřebičů zaevidovaných v příslušném bytě a ve společných prostorách domu (napojených z bytu č. 1), a to za období u společných prostor od 15. března 2019 do 17. prosince 2019, kdy byl neoprávněný odběr zjištěn, a u bytu za období od 12. prosince 2019 do 17. prosince 2019, kdy byl neoprávněný odběr zjištěn. Předpokládanou spotřebu 557 kWh u bytu č. 6 a 277 kWh u společných prostor pak vynásobil cenou elektřiny podle Cenového rozhodnutí ERÚ platného v době zjištění neoprávněného odběru.

Výše vzniklé škody byla poškozeným dle § 51 odst. 3 energetického zákona ve spojení s § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., zvýšena o nezbytné náklady vynaložené na přerušení (zamezení) neoprávněného odběru ve výši [REDAKCE] včetně DPH.

Dle § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán uloží obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu, jestliže byla tato škoda způsobena spáchaním přestupku, nebyla obviněným dobrovolně nahrazena a její výše byla spolehlivě zjištěna; jinak poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení.

V rámci řízení bylo zjištěno, že v důsledku jednání účastníka řízení spočívajícího v tom, že bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina tak, že v odběrném místě [redacted] na adrese [redacted] v přesně nezjištěné době v březnu 2019 připojil zásuvky na neměřené vedení z hlavní domovní skříně elektroměru na chodbě tak, že z hlavní pojistkové skříně před elektroměr nainstaloval dva vodiče jištěné pojistkami o hodnotě 3x 100 A, první – třífázově zapojený – kabel vedl do elektroměrového rozvaděče a druhý – jednofázově zapojený – vedl zdívkou k elektroměrové desce, nepochybně vznikla poškozenému jakožto provozovateli distribuční soustavy škoda. Ze spisového materiálu vyplývá, že tuto škodu účastník řízení dosud poškozenému nenahradil.

V přestupkovém řízení správní orgán rozhoduje o vině pachatele a ukládá za přestupek trest. Pro správní trestání platí obdobné principy jako pro trestání soudní a v řízení o přestupcích se analogicky uplatní principy stanovené trestním právem, pokud analogie není k újmě účastníka tohoto řízení (pachatele). Také toto trestání musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. (Viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1).

Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. května 2016, sp. zn. I. ÚS 3363/14 - 1, uvedl, že *„jediným důkazem o výši způsobené škody jako znaku trestného činu krádeže nemůže být pouhé odborné vyjádření společnosti, u níž lze pochybovat, zda není ve věci vyloučená. Pravidlem by naopak mělo být přibrání znalce, u kterého pro jeho poměr k věci či stranám trestního řízení nebudou důvody pro jeho vyloučení. Jen ve výjimečných případech a ze zvlášť závažných důvodů trestní soudy rozhodující o neoprávněném odběru elektřiny nemusí znalce přibrat. Tento svůj postup ale musí náležitě a pečlivě odůvodnit.“* Tento závěr je dle názoru správního orgánu s ohledem na skutečnost, že v řízení o přestupku je nezbytné se řídit stejnými principy jako v řízení trestním, zejména v případě, kdy je tento postup uplatněn ve prospěch pachatele, plně aplikovatelný i na projednávaný případ.

Poškozený jako podklad pro stanovení škody vzniklé v důsledku jednání účastníka řízení předložil správnímu orgánu výpočet množství neoprávněně odebrané elektřiny založený na metodice vypracované Vysokou školou báňskou – Technickou univerzitou Ostrava, a to podle zjištěných elektrospotřebičů a doby neoprávněného odběru, jejíž počátek vychází z vyjádření účastníka řízení, to je od 15. března 2019 (elektřina ve společných prostorách) a 12. prosince 2019, konec doby pak stanovil přesně dnem ukončení neoprávněného odběru, to je 17. prosince 2019.

Jakkoliv správní orgán nepochybuje o odborné erudici této instituce, nejedná se v daném případě o odborné vyjádření znalce, ale o metodiku zpracovanou na žádost poškozeného. S ohledem na citovaný nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 3363/14 - 1 proto tento výpočet dle názoru správního orgánu nemůže nahradit znalecký posudek, který by měl být základním podkladem pro rozhodování správního orgánu v posuzované věci. Správní orgán rovněž má za to, že začátek neoprávněného odběru nelze z vyjádření účastníka řízení stanovit přesně, neboť jeho časové údaje jsou v rozporu s údaji uváděnými vlastníkem nemovitosti. Rovněž doba užívání elektrospotřebičů i ve společných prostorách pravděpodobně neodpovídá reálné době používání. Správní orgán z uvedeného důvodu proto škodu ve výši [redacted] vyčíslenou poškozeným na základě uvedené metodiky jako škodu za neoprávněný odběr

elektřiny vzniklý v důsledku přestupku spáchaného účastnicí řízení nepovažuje za spolehlivě zjištěnou, neboť nebyla stanovena na základě znaleckého posudku.

Co se týče části škody ve výši [REDAKCE] kterou poškozený uplatnil jako náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušení, její výše vyplývá pouze z vyjádření poškozeného. Způsob jejího určení poškozený nijak nedoložil ani neuvedl, jakým způsobem byly tyto náklady vynaloženy. Správní orgán nepovažuje poškozeným uplatněné náklady na zjišťování neoprávněného odběru za spolehlivě zjištěné.

Dle § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., je součástí náhrady škody vzniklé provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy i právo na úhradu prokazatelných nezbytně nutných nákladů vynaložených na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, neoprávněné dodávky elektřiny, neoprávněného přenosu elektřiny nebo neoprávněné distribuce elektřiny, jejich přerušení a přezkoušení měřicího zařízení a případné znalecké posudky, které nejsou zahrnuty do regulovaných cen za přenos elektřiny nebo za distribuci elektřiny.

Z uvedeného ustanovení vyhlášky č. 82/2011 Sb. je přitom zřejmé, že nutnou podmínkou pro to, aby mohly být součástí náhrady škody vzniklé poškozenému rovněž náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, musí se jednat o náklady prokazatelné a nezbytně nutné. Zda se o takové náklady skutečně jedná, však poškozený v rámci jím uplatňovaného nároku neuvedl a žádné doklady, z nichž by mohl správní orgán zjistit, že se skutečně jedná o náklady, které poškozený prokazatelně a nezbytně vynaložil na zajišťování zamezení neoprávněného zásahu na předmětném elektrickém zařízení a zjišťování neoprávněného odběru elektřiny vzniklého v důsledku jednání účastníka řízení a následného přerušení neoprávněného odběru, poškozený nedoložil. Správní orgán proto z uvedených důvodů škodu ve výši [REDAKCE] uplatněnou poškozeným jako náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušení vzniklé v důsledku přestupku spáchaného účastníkem řízení nepovažuje za spolehlivě zjištěnou, neboť není zřejmé, jak byla poškozeným stanovena, a poškozený tuto škodu uplatňuje pouze na základě svého vyjádření.

Z § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřiznává a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, pokud by vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovali škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).

Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulární použití

institutu urychlujícího sankční řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15). Správní orgán proto o nároku poškozeného o náhradě škody rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí, a odkázal jej s tímto nárokem na soud.

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, ve znění pozdějších předpisů, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Obviněný, tj. účastník řízení může proti tomuto rozhodnutí podat v souladu s ust. § 96 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo v souladu s ust. § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a proti výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha